

De Menacademie

Praktijkschool voor
het aangespannen paard

Erkenningsregeling Bosbouw met Paardentractie

Versie december 2018

Inleiding

Stichting de Menacademie (verder genoemd de Stichting) wenst het werken met paarden in de bosbouw te bevorderen, dit betreft het gebruik van paardentractie bij het vellen en uitslepen van bomen.

Doelstelling van de Stichting is het bevorderen van het veilig, verantwoord en diervriendelijk werken met daartoe geschikte paarden en hulpmiddelen.

Het werken met paarden in de bosbouw is een activiteit die in hoofdzaak wordt uitgevoerd door natuurlijke personen of kleine rechtspersonen (waaronder stichtingen, verenigingen en eenmanszaken), het werk heeft een seizoenskarakter. Op het werk is - op grond van regelgeving die bescherming van de natuur beoogt - de gedragscode zorgvuldig bosbeheer van toepassing (www.vbne.nl).

Opdrachtgevers wensen voorafgaand aan de inzet van paardentractie inzicht te hebben in de kennis en vakbekwaamheid van de opdrachtnemer, om zodoende waarborgen te krijgen voor een zorgvuldige en veilige uitvoering van het werk. Omdat specifieke kennis van het werken met paarden in de bosbouw bij opdrachtgevers veelal beperkt is wensen deze dat de opdrachtnemers gekwalificeerd zijn door een competente en onafhankelijke partij.

Specifieke Nederlandse les en leerstof, en exameneisen voor het werken met paarden in de bosbouw ontbreken. Er zijn in Nederland (nog) geen opleidingsinstituten bekend die instructie geven of examens afnemen voor het werken met paarden in de bosbouw. In het ons omringende buitenland (Duitsland en België) zijn particuliere opleidingen en examens, meer gericht op het werken in heuvelachtig terrein. Daarom heeft de Stichting kwalificaties en competenties geformuleerd zodat personen erkend kunnen worden voor het werken met paarden in de bosbouw, en organiseert de Stichting naar behoefte examens.

Deze onafhankelijke erkenningsregeling is opgesteld met behulp van het factsheet erkenningsregeling van het kenniscentrum wetgeving en juridische zaken van het ministerie van V&J (2016). De Stichting stelt de tekst van deze regeling zonder kosten beschikbaar aan belanghebbenden en staat open voor aanbevelingen om de inhoud te actualiseren of te verbeteren.

De regeling

De werkzaamheden die onder de reikwijdte van deze regeling vallen zijn het afkorten en het uitslepen van bomen, waaronder wordt begrepen het incidenteel zagen en uitslepen van hangers, en het incidenteel uitsnoeien van takken voor zover vereist voor het doelmatig uitslepen. De werkzaamheden onder deze erkenningsregeling vinden plaats op een nagenoeg vlakke ondergrond.

Het handmatig of machinaal vellen en uitsnoeien van gebleste houtopstanden valt niet onder de werkingssfeer van deze regeling, uitgangspunt is dat dit werk plaatsvindt door aantoonbaar gekwalificeerde personen volgens de daarvoor geldende richtlijnen en voorschriften.

Doel van de erkenning

Als een opdrachtgever gebruik maakt van een onder deze regeling erkende boomsleper mag door de opdrachtgever aangenomen worden dat de boomsleper voldoende kennis heeft om te kunnen voldoen aan de zorgplicht als omschreven in artikel 1.11 van de wet natuurbescherming. Verder mag de opdrachtgever er van uit gaan dat de boomsleper voldoende kennis en ervaring heeft om veilig en verantwoord het werk te kunnen uitvoeren. De erkenning is persoonsgebonden.

Disclaimer

Bij het werken met paarden in het algemeen moet rekening gehouden worden met het karakter van het paard als vluchtdier, en het daaruit voortvloeiend mogelijk onvoorspelbare gedrag van paarden. Het inzetten van een onder deze regeling erkende boomsleper geeft alleen waarborgen voor het voldoen aan de randvoorwaarden voor het veilig en verantwoord inzetten van paardentractie in de bosbouw.

Kwalificaties

De kwalificaties van een erkende boomsleper in het kader van deze regeling zijn:

1. Theoretisch

- 1.1 Heeft kennis van tuigage
- 1.2 Heeft kennis van de relevante veiligheidsvoorschriften
- 1.3 Heeft kennis van de gedragscode natuurbeheer
- 1.4 Heeft kennis van de belastbaarheid van een paard
- 1.5 Heeft kennis van de anatomie, gezondheid en voeding van paarden
- 1.6 Heeft kennis van algemene voorwaarden voor het werken in de bosbouw

2. Praktisch

- 2.1 Is vaardig in het aangespannen werk in het bos
- 2.2 Is vaardig in het werken met de diverse hulpmiddelen
- 2.3 Is vaardig in het werken met de motorkettingzaag
- 2.4 Is vaardig in het kiezen van een juiste opstelplaats ten opzichte van de sleep
- 2.5 Is vaardig in het uitslepen van hangers
- 2.6 Kan schade aan blijvende bomen voorkomen
- 2.7 Kan overbelasting van het paard voorkomen
- 2.8 Is vaardig in het correct afleveren van rondhout

3. Gedragscompetenties

- 3.1 Kan planmatig werken met respect voor de omgeving
- 3.2 Is coöperatief naar andere partijen in het bosperceel
- 3.3 Heeft een vriendelijke doch besliste benadering van het paard
- 3.4 Heeft een representatief en professioneel voorkomen

De kwalificaties zijn afgeleid van de APRI opleidingsrichtlijnen 2008 van de IgZ (www.ig-zugpferde.de). Door de Stichting opgestelde model algemene voorwaarden voor het werken in de bosbouw met paarden is in een bijlage bij deze regeling gevoegd.

Eisen voor erkenning

Om voor erkenning in aanmerking te komen moet de boomsleper aannemelijk maken dat aan de theoretische kwalificaties wordt voldaan. Middels een proeve van bekwaamheid moet worden aangetoond dat aan de praktische kwalificaties wordt voldaan. Tijdens de proeve van bekwaamheid wordt beoordeeld of aannemelijk is dat de boomsleper beschikt over de houding en de gedragscompetenties om het werk veilig verantwoord, en met begrip voor de eigen grenzen en die van het paard uit te voeren. De boomsleper moet verder beschikken over geschikte uitrusting, tuigage, veiligheidsmiddelen en kleding.

Elders verworven competenties

De kandidaat is vrij om elders verworven competenties voor te leggen aan de Stichting. Aan de theoretische kwalificaties 1.1, 1.4 en 1.5 kan worden voldaan door het overleggen van een koetsiersbewijs uitgegeven door de SRR of gelijkwaardig. Aan de praktische kwalificatie 2.3 kan worden voldaan door overleggen van een diploma of certificaat basistraining velling van PC bomen (www.pcbomen.nl) of gelijkwaardig.

Proeve van bekwaamheid

Om de erkenning te verkrijgen moeten de kandidaten een proeve van bekwaamheid afleggen, deze wordt beoordeeld door een commissie bestaande uit minimaal twee leden, die door het bestuur van de Stichting worden aangewezen.

De beoordeling vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier. Het theoretisch kader wordt middels mondelinge bevraging beoordeeld. Het getoonde werk wordt beoordeeld op veiligheid,

effectiviteit en paardvriendelijkheid. Daarbij neemt de commissie in acht dat er meerdere werkmethoden zijn die tot een goed resultaat kunnen leiden.

De commissie wordt geacht tot een onderbouwd en eensluidend oordeel te komen over het resultaat, en adviseert het bestuur van de Stichting om al dan niet een erkenning af te geven.

Alvorens een kandidaat af te wijzen voert de commissie een reflectiegesprek om tot een definitief oordeel te komen. De commissie motiveert schriftelijk de gronden waarop zij eventueel adviseert een erkenning te weigeren.

Door de Stichting worden afgewezen kandidaten schriftelijk geïnformeerd over verbeterpunten die kunnen leiden tot een toekomstige erkenning.

De proeve van bekwaamheid wordt door de stichting alleen bij voldoende deelname georganiseerd, de deelnemers aan de proeve dragen de kosten.

Geldigheid erkenning

De erkenning is geldig tot 5 jaar na afgifte, of tot het moment dat de boomsleper niet meer beschikt over de vaardigheden die nodig zijn voor een veilige en verantwoorde uitvoering van het werk. De boomsleper wordt geacht in dat laatste geval uit eigen beweging de erkenning op te geven.

De erkenning kan worden verlengd op schriftelijk verzoek. Op basis van door de boomsleper te overleggen informatie kan de Stichting besluiten om de erkenning te verlengen zonder dat daarvoor opnieuw een proeve van bekwaamheid moet worden afgelegd.

De erkenning kan worden ingetrokken door de Stichting:

- indien de gedragscode natuurbeheer wordt overtreden,
- indien klachten over kwaliteit of de gedragingen van de boomsleper daartoe aanleiding geven,
- indien om andere redenen, ter beoordeling van de Stichting, redelijkerwijs voortzetting van de erkenning niet kan worden verlangd, of
- indien de regeling door de Stichting wordt beëindigd.

Een overzicht van geldige erkenningen wordt op de website van de Stichting gepubliceerd.

Klachtenregeling

Betrokkenen kunnen een klacht indienen over de procedures, de wijze van beoordeling, en over het werk van erkende boomslepers. De klacht dient schriftelijk te worden ingediend met motivatie, bij het bestuur van de Stichting. De Stichting zal binnen 3 weken na ontvangst schriftelijk reageren op de klacht. De Stichting besluit niet over een klacht dan nadat de betrokken boomsleper in de gelegenheid is gesteld om een reactie te geven. Hangende een onderzoek kan de stichting besluiten de erkenning op te schorten.

Slotbepalingen

De Stichting kan op ieder moment de regeling in zijn geheel beëindigen. Waar deze regeling niet voorziet besluit het bestuur van de Stichting.

Bijlagen

Beoordelingsformulier

Algemene voorwaarden